

→ **Elise 't Hart richtte in 2013 het Instituut voor Huisgeluid op.**
FOTO ERNST COPPEJANS

‘Mensen stuurden negen keer het geluid van hun kat’

Huisgeluiden Herinneringen aan de lockdown

Toetsenbord en poes in een kastje

Geluidskunstenaar Elise 't Hart maakte een fraai kastje met 25 lockdowngeluiden, als tastbare geluidsherinnering aan deze vervreemdende tijd.

Jan Pieter Ekker
AMSTERDAM

Elise 't Hart (28) komt uit een muzikantenfamilie – haar moeder is afgestudeerd dwarsfluitist en heeft nu een grote zangschool; haar vader is pianist – en groeide op met veel muziek en concerten. Zelf wilde ze ‘wat anders’ gaan doen; ze ging naar de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht, richting *fine arts*, maar kwam tot de conclusie dat haar gevoeligheid voor geluid haar grootste talent was. “Ik wist toen nog niet dat je ook geluidskunstenaar kunt worden, daar kwam ik later pas achter.”

Een echte geluidskunstenaar is 't Hart overigens niet. Ze maakt namelijk geen geluiden en ze bouwt ook geen nieuwe instrumenten; haar

levenswerk is het verzamelen van geluiden die door anderen worden gemaakt. “Ik vertel verhalen naar aanleiding van geluiden. Ik gebruik geluid om verhalen te vertellen en herinneringen en ervaringen op te roepen, zoals andere kunstenaars dat met andere middelen doen.”

Instituut voor Huisgeluid

In 2013, in het laatste jaar van de kunstacademie, richtte 't Hart het Instituut voor Huisgeluid op. Ze documenteert geluiden – van een kraken-de vloer, een zoemende koelkast en een tikken-de verwarming tot een malende wasmachine, een sloffende huisgenoot en piepende scharnieren – door er audio-opnames van te maken en beschrijft de geluiden en de context waarin ze ze aantrof in een korte tekst. Ook gaat ze in gesprek met de eigenaren/waarnemers/ontvangers van het geluid. Middels installaties, dossiers, presentaties, uitgaven en performances worden de geluiden vervolgens systematisch in kaart gebracht.

Het eerste geluid dat 't Hart archiveerde, waren de tikkende klokken van haar oma. “Dat is zo’n typisch geluid waarvan ik dacht: als ik het over veertig jaar hoor, weet ik nog precies hoe het daar thuis is. Dan hoor ik niet alleen die klokken tikken, maar zie ik mijn oma en ruik ik de kamer. Ik beseftte dat huisgeluiden veel belangrijker voor ons zijn dan ik dacht.”

Ze archiveert de geluiden digitaal, alles staat op harde schijven. Bij de geluiden schrijft ze teksten, die worden bewaard in mappen. Een nieuw project wordt een nieuwe categorie, inmiddels beslaat het Instituut voor Huisgeluid meer dan 1000 geluiden en ruim 25 categorieën.

De jongste loot aan de stam is het Lockdown Archief, met geluiden die zijn terug te voeren op de coronacrisis. “Op 22 maart heb ik een oproep geplaatst op sociale media. Door de lockdown waren mensen ineens aan huis gekluisterd. Ik dacht: misschien ontdek je daardoor nieuwe huisgeluiden; geluiden die normaal gesproken langs je heen gaan maar nu intenser worden

Editie Lockdown 2020

Het genummerde en gesigioneerde geluidenkastje van Elise 't Hart kost 600 euro, is te bestellen via cokkiesnoei.com, en bevat de volgende 25 geluiden uit het Lockdown Archief:

- #01 thuiswerken: tikkend toetsenbord
- #02 dettol handzeepompje
- #03 malende mixer, bakken pannenkoeken
- #04 spelende hond
- #06 overuren draaiende theekoker
- #08 openen van boekenkast
- #13 fluitende grasparkieten
- #14 voortuin vegende buurman
- #18 spelend kindje
- #21 krassend tekengerei
- #22 pruttelend koffiezetapparaat
- #30 online lessen
- #32 zoom met de klas
- #37 dochter typend op mobiel
- #38 20 seconden handen wassen
- #39 tuin in de stad (rotterdam)
- #45 mauwende kat
- #48 eerste regen tijdens lockdown
- #50 stuiterende fitnessbal
- #52 uit elkaar halen puzzelstukjes
- #53 naaimachine
- #56 huisgemaakte koffie
- #60 etende kat
- #62 sluiten van suitedeuren
- #65 dia's kijken

beleefd. Geluiden die ineens opvallen, vaker te horen zijn, harder klinken, je geborgenheid geven, troosten of misschien juist irriteren en in de weg zitten. Daar wilde ik iets mee doen.”

Normaal is 't Hart degene die de geluiden opneemt met geavanceerde opnameapparatuur; nu vroeg ze anderen geluiden op te nemen met hun mobiele telefoon. Inmiddels heeft ze bijna honderd geluiden ontvangen. “Er waren ook mensen die negen keer het geluid van hun kat instuurden. Dan kies ik er een of twee voor op mijn website.”

Uit het ruime aanbod, selecteerde 't Hart 25 geluiden die ze in een fraai houten kastje stopte: 18 bij 18 centimeter, met een speaker aan de voorkant en een aan- en uitschakelaar aan de zijkant. “Ik speelde al langer met het idee om geluid niet alleen in mijn archief te stoppen, maar het ook bij de mensen in huis te brengen. Om geluiden die je mist – een kat bijvoorbeeld, of een tikkende klok – toe te voegen aan een huis. Toen ik met het Lockdown Archief bezig was, dacht ik: dit moeten mensen als herinnering in huis kunnen nemen.”

Balans

Het lockdowngeluid is volgens 't Hart een ‘combinatie van geluid die anders is dan normaal’. “Veel mensen stuurden het geluid van hun hobby's toe, anderen van thuiswerken, van de kinderen die thuis zijn en van burens die in de tuin aan het werk zijn. Daar heb ik een balans in gezocht. Ik heb een compositie gemaakt van 25 coronageluiden, als tastbare geluidsherinnering aan deze vervreemdende tijd.”

Haar eigen lockdowngeluid zit niet in het kastje. “Ik ben net moeder geworden, dus ik ben nu vooral bezig met de geluiden die onze baby voortbrengt en de geluiden die mijn man en ik nu opeens maken met haar erbij. Maar anders zou mijn lockdowngeluid een combinatie zijn van het gerommel in de tuin en thuiswerken – mijn vriend is muzikant en geeft les vanuit huis. Ik hoor hem de hele tijd pianospelen en dat is natuurlijk heel gezellig.”

Liefhebbers van huisgeluiden kunnen een geluidenabonnement nemen op elisethart.com.